

[Heick.]

Sprog i det Omfang, Forældrene ønsker det. Vi tager her Konsekvensen af, at der er Tale om en Grænseegn, hvor det er nyttigt at kunne begge Sprog. Børn fra baade danske og tyske Hjem opnaar her i den offentlige danske Skole en Færdighed i at bruge det tyske Sprog, og jeg ved af Erfaring, at der kan opnaas Resultater — mine Børn deltager nemlig i en saadan Tyskundervisning i en Landsbyskole. Den tyske Aand maa Børnene saa faa i Hjemmene, hvor dette findes ønskeligt, eller ogsaa maa man søge over i en Friskole. Jeg finder, det er en rimelig Ordning, at vel kan der gives Undervisning i det tyske Sprog i en offentlig dansk Skole, men den tyske Aand er det ikke den offentlige danske Skoles Opgave at indpøde Ungdommen.

Endelig vil jeg ogsaa pege paa, at i det Lovforslag, vi nu har til Behandling, gives der Adgang til at føre de nu eksisterende Særklasser videre som Klasser inden for den danske Folkeskole. Lovgivningen her behøver saaledes ikke at faa øjeblikkelige Konsekvenser for det sønderjyske Skolevæsen, men — hvad der er meget vigtigt —, den giver Mulighed for at disponere paa lang Sigt. Desværre stiller Lærermangel sig hindrende i Vejen for en fuld Løsning af de Opgaver, som følger med den nye Tingenes Tilstand. Grænseegnene har maattet afgive et stort Kontingent af Lærere til Sydslesvig. Det er naturligt. Jeg ved, der er mange danske Lærere, som har ønsket at komme til Sydslesvig. Jeg vil imidlertid gøre opmærksom paa, at der for Tiden ligger meget store Opgaver for danske Lærere Nord for den nuværende Grænse. Disse Opgaver maa ikke forsømmes, fordi vi ikke har de fornødne Lærerkrafter. Jeg vil henstille indtrængende, at man er opmærksom paa dette Forhold.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller talte om et Grundlovsmøde i Sønderjylland, hvor der skulde være vedtaget en Resolution om, at man heller ikke ønskede, det tyske Mindretal skulde have Privatskoler. Jeg troede ellers, at man paa Udvalgets Rejse i Sønderjylland var blevet klar over, at man fra alle Sider var stemt for, at det tyske Mindretal skulde have Adgang til Privatskoler. Paa det Grundlovsmøde — jeg kan tænke mig, at det er Mødet i Urnehoved, det ærede Medlem sigter til — forefaldt den Episode, at en enkelt Mødedeltager stillede Forslag til en Resolution om, at Statsstøtten til Privatskoleundervisning skulde stilles i Bero. Denne Resolution mødte imidlertid afgjort Modstand og

blev ikke vedtaget. Jeg tror, det er Udtryk for Stemningen hos hele den ansvarsbevidste Del af den sønderjyske Befolkning, dette, at danske Statsborgere, selv om de er tysksprogede, skal nyde fuld Statsborgerret, og det Standpunkt synes jeg vi kan være bekendt.

Stærmose: Jeg fik ikke fra den højtærede Minister nogen Tilkendegivelse, som kan tilfredsstille mig med Hensyn til Sammenhængen mellem det økonomiske Opgør og Gennemførelsen af denne Lov. Mit eget Standpunkt i denne Sag har jeg gjort Rede for ved adskillige tidligere Lejligheder, og jeg kan derfor ikke forstaa, at den højtærede Minister er i Tvivl om, hvad jeg mener. I sin Tid, da det første Lovforslag var under Udarbejdelse i Kommissionen, i August Maaned 1945, stillede jeg Forslag om, at Privatskoledriften skulde være standset, saa længe den midlertidige Ordning vedvarede. Et af Hovedmotivene for dette Forslag var, at der saa vilde blive Tid til at gennemføre det økonomiske Opgør, saaledes at Privatskoleforeningerne havde deres Basis i Orden og kunde begynde forfra. Da Lovforslaget kom frem i Begyndelsen af December sidste Aar, sagde jeg, at Betingelsen for, at jeg for mit Vedkommende kunde tiltræde det, var, at der faldt en klar Udtalelse om, at dette Opgør vilde blive paabegyndt og gennemført saa hurtigt som overhovedet muligt.

Nu har vi gjort visse Erfaringer med Hensyn til Behandlingen af denne Sag. Jeg har set den Langsomhed, hvormed der skrives frem, og jeg har ikke faaet nogen ny Forsikring om, at Sagen vil blive behandlet færdig, saaledes at Afgørelsen kan være truffet samtidig med, at de enkelte private Skoleforeningers Skolevirksomhed i Løbet af Efteraaret skal godkendes. Jeg tror paa, at dette vilde være muligt, fordi jeg ved, at alle de grundlæggende Undersøgelser er saa godt som afsluttet. Efter min Formening ligger det saadan, at man for de nødvendige Aktioner har den tilstrækkelige Lovhjemmel i Orden; man har det, saa vidt jeg er i Stand til at bedømme, især i den fjerde Værnemagerlovs § 10. Det drejer sig her om et Opgør, der kommer til at spille en kraftig Rolle for de enkelte tyske Privatskoleforeningers Virksomhed. Jeg ved, at det drejer sig om et Beløb til Skole drift og Skolebygninger paa tilsammen 1,3 Mill. Kr.; det er muligt, at det viser sig at blive nær paa 1,2 Mill. Kr., men det er Størrelsesforholdet. Dette betyder, at der skal præsenteres en Regning fra Besættelsestiden paa